PROPOVIJEDI
O BL. AUGUSTINU KAŽOTIĆU

27153

Br. 7/450 —

PRIGODNE PROPOVIJEDI
za trodnevnicu i blagdan
s molitvama
u čast
BL. AUGUSTINA KAŽOTIĆA

izdao

Dijecezanski promicateljni odbor

za kanonizaciju bl. Augustina Kažotića

SPLIT - TROGIR

1 9 5 9

Nihil obstat

Don Mate Meštrović,
cenzor

Biskupski ordinarijat
Broj: 899/59.
Split, 15. IV. 1959.

Imprimatur

Dr. Frano Franić
biskup
apostolski administrator

Izdaje

Dijecezanski promicateljni odbor
za kanonizaciju bl. Augustina Kažotića
Split, Poljana Grgura Ninskoga 4.
Odgovorni urednik:
dr. Urban Krizmali, opat, Trogir

Umnoženo na ciklostilu dominikanskog provincijalta B O L - otok Brač

PROPOVIJEDI ZA TRODNEVNICU

u čast

bl. A U G U S T I N A K A Ž O T I Ć A

Napisao

o. Milan Šešnić
dominikanac

P r e d g o v o r

Biskup msgr. dr. FRANO FRANIĆ, administrator splitske biskupije, na području koje se rodio bl. Augustin Kažotić, imenovao je Odbor, koji treba da promiče kult bl. Augustina i koji treba da radi i nastoji, da Crkva bl. Augustina proglasi svecem. Za istim ciljem ide i lučerska biskupija u Italiji, kojom je blaženik posljednju godinu života upravljao i gdje počivaju njegovi sveti ostaci. Za tim ciljem ići će i Dominikanski red, kojega je član bio bl. Augustin. Posebno pak oko toga će nastojati hrvatska dominikanska provincija, koja ima sreću, da bl. Augustina može smatrati svojim članom, jer je on postao dominikanac i vanredna vjerska ličnost u samostanima, koje ona danas posjeduje. Ali, da bi se postiglo proglašenje svecem, [illegible] oživjeti

i pojačati kult bl. Augustina u našim župskim i redovničkim crkvama . Zato treba da se molimo blaženiku i da o njemu propovijedamo, da ga narod što bolje upozna.

Da bih makar neku pomoć i olakšicu pružio onima, koji će o blaženiku propovijedati, sastavio sam, na molbu Dijecezanskog promicateljnog odbora za kanonizaciju bl. Augustina Kažotića, ova tri govora, koji mogu poslužiti za trodnevnicu. Ništa novo ni moje vlastito nijesam iznio u ovim govorima. Ja sam samo dao neki , i to suhi govornički oblik onome , što su drugi napisali o blaženiku / kao Buturac, Grgec, Ciampi, Vuletin /. Pojedini će propovjednik opet na svoj način izraziti ove činjenice, zaodjenuti ih u svoje vlastito ruho i protkati osjećajima i unkcijom prema svome temperamentu i prilikama.

M. Š.

Prvi dan.

Naš hrvatski svetac

U v o d

Naši povjesničari iznose na vidjelo velikane naše prošlosti, dotično one ličnosti, koje su stvorile kulturno blago hrvatskoga naroda. Povjesničari iznose na vidjelo naše učenjake, književnike, slikare, kipare , graditelje, branitelje slobode. Osim tih velikana hrvatski je narod dao i drugih velikana: velikana svetosti. A budući da je svetost najveća vrijednost ili veličina, treba da se u prvom redu zanimamo za te velikane - naše svece. Hrvatska je majka rodila velikog graditelja Jurja Dalmatinca, pjesnike Gundulića i Mažuranića, učenjaka Boškovića, slikara Bukovca, kipara Meštrovića, ali je rodila i mučenika vjere bl. Nikolu Tavelića , štovatelja Euharistije bl. Graciju , branitelja kršćanske istine bl. Marka Križevčanina, pobožna i čista dječaka Petra Barbarića i mnoge druge, koje će povjesničari iznijeti na vidjelo i možda Crkva uzdići na oltar. I kao što povjesničari i ljubitelji umjetnosti otkrivaju stare zabačene slike, dižu s njih prašinu, pa tako one zasjaju u svojoj ljepoti, tako bih htio i ja , dragi vjernici, pred vama otkriti

jednoga našega sveca, koji je davno umro tijelom, ali koji živi duhom na nebesima i svojim djelima u Crkvi. Želio bih, da upoznate bl. Augustina Kažotića, o kojem Karlo Anžuvinac, potkralj napuljski i vojvoda kalabrijski, u čijoj je kraljevini bl. Augustin umro, kaže u molbi, kojom moli papu Ivana XXII., da ga proglasi svecem: " Uvjeravaju me, da je Vaša Svetost, dok je još ovaj sveti čovjek bio među nama, bila obaviještena o njegovim rijetkim krepostima, o čistoći njegove nauke i o svim dobrim djelima, kojima se odlikovao. S moje strane mogu sigurno reći pred licem Božjim i pred svjedočanstvom savjesti, da sam svaki put, otkad je došao u ovu kraljevinu, kad sam imao sreću s njim govoriti, bio zapanjen izgledom svetosti, koja je odsjevala na njegovu licu, u kretnjama, u načinu, u razgovoru s njim.

Tko je bl. Augustin Kažotić?

Kratki životopis

Rodio se u Trogiru oko godine 1260. Otac mu je bio Nikola Kažotić, a majka Radoslava Saladini. Kad mu je bilo petnaestak godina, ušao je u Dominikanski red. Starješine, videći njegove sposobnosti, šalju ga u Pariz na visoke škole. Dok je preko Italije putovao s jednim subratom Talijanom iz obitelji Orsini prema Parizu, napadnu ih protivnici t[illegible] obi-

telji. Subrat je u tom napadaju usmrćen, a bl. Augustin ranjen. Ozdravivši, nastavi put u Pariz. Kad je u Parizu svršio nauke, vratio se u domovinu. Propovijedao je kao misionar po Dalmaciji, Bosni, Italiji. Njegove su se propovijedi duboko doimale slušateljstva. Vršio je službu starješine po raznim samostanima. Godine 1303. imenovao ga je papa Benedikt XI. zagrebačkim biskupom. Tom je biskupijom upravljao do godine 1318. Od godine 1318. do 1322. bio je na papinu dvoru u Avinjonu. Godine 1322. papa Ivan XXII. razriješio ga je dužnosti zagrebačkog biskupa te imenovao biskupom u Lučeri, u Italiji. U Lučeri je, iscrpljen apostolskim radom i pokorom, sveto preminuo 3. kolovoza 1323.

Bl. Augustin Kažotić naš je svetac

Jedan pisac kaže: " Život jednoga sveca spada među najuzbudljivije događaje u povijesti"/ Schmaus/. A jedan drugi veli : " Svaki je svetac kao da lekozor za nebo ljudske duše. Pred njim nam se otvaraju oči. Istom tada vidimo, kako je velik čovjek"/Šilić/. Djetinstvo je Augustina Kažotića kao tiho i svijetlo jutro proljetnog dana u Dalmaciji. Zašto? Jer je mali Augustin slijedio božansko Dijete; jer je i on napredovao u mudrosti i milosti pred Bogom i pred ljudima; jer je bio zaštićen pravilima vjere i zakona Božjega; jer je otvarao svoju dušu savjetima i poukama kršćanskih roditelja, svećenika i redovnika svoga

rodnog grada. On izlazi iz djetinske dobi s dušom nevinom, oplođenom sjemenom riječi Božje, osvijetljenom istinom, obećavajući plodnu budućnost očima promatrača poput mlade zdrave voćke u voćnjaku.

Eto ga na raskršću mladenačke dobi. Probudiše se iz dubina krvi i mesa porivi puti, i iz duše plamenovi čežnje za slavom ovoga svijeta, te ga tjeraju na široku lagodnu stazu zabava, užitaka, kojom uvijek, pa i u njegovo doba, korača veći dio mladeži. Ali, u Augustinu prevladaju dobra načela, zdravi savjeti starijih, dobre navike djetinske dobi, i on ne udara širokom stazom, nego uskom stazom kreposti, tišine, molitve, discipline, studija. Njegovo mladenačko srce osvajaju viši ideali : slava Božja, vječna sreća ljudi, životna djelatnost Crkve. Traži, ispituje, gdje bi mogao te ideale ostvariti - ulazi u Dominikanski red u 15. godini života. I eto ga u školi znanja i kreposti. On je u mladim redovničkim godinama u Dominikovoj školi prije svega sličan športašu na igralištu: vježba. Ali, vježba ne toliko mišiće tijela, nego snagu duha. Stiče poniznost. Sve ga potpunije prožimlje osjećaj veličine Stvoritelja i osjećaj vlastite sićušnosti. Upornom vježbom uspostavlja sklad između zahtjeva tijela i zahtjeva duše; između načela i prakse; između misli i riječi. I njegov se mladenački redovnički život očituje prema

van kao skladna pjesma, o kojoj govori Prva lekcija njegova časoslova: Bio je čist, nevin, štovatelj Božji, ljubitelj istine, blag i daleko od svakoga zla. Augustin je u mladim redovničkim godinama sličan vojniku, koji budno pazi na straži te odbija od svetišta svoje duše napadaje sotone i svijeta, da hram njegove duše ostane svet i čist. Sličan je pčeli, koja marljivo sakuplja med po cvijeću. I on s mladenačkim žarom sakuplja med znanja po knjigama Svetoga pisma i svetih otaca i tim medom ispunja pretince svoje duše. Zavolio je mudrost više nego srebro i zlato, i više nego slavu svijeta, pa je stekao veliko blago, koje će kasnije dijeliti u propovijedima i savjetima. O njegovu znanju i kulturnoj spremi svjedoče dvije rasprave, koje je održao na papinu dvoru u Avinjonu pred teolozima: prva je " O krivovjerju, čaranju i zazivanju vragova", a druga " O siromaštvu Krista i apostola". O njegovu znanju i spremi svjedoče njegove propovijedi, koje su obraćale grešnike, a izgrađivale vjernike. Zato ga lučerski povjesničar De Iorio naziva " velikim svijetlom Dalmacije". Augustin je u mladim redovničkim godinama izgradio svoju nutrinu, koja je postala ljepša od divne katedrale njegova rodnoga grada.

Bl. Augustin Kažotić naš je svetac. On ide našom zemljom kamo ga dužnost zove, ali je njegovo srce u nebesima, njegove oči, njegove riječi,

njegovo vladanje pokazuju prema nebu. Pred njegovim očima nema velike vrijednosti nikoje blago zemaljsko. On cijeni blago na nebesima, koje moljci ne izgrizaju niti lupeži kradu. On smatra, da je glavna dužnost čovjeka slaviti Boga molitvom i dobrim djelima. On zna dobro, da je sav ljudski rad uzaludan, ako ga ne oplodi milost Božja dozvana molitvom. Zato Augustin moli. Moli svuda i neprestano. Drži se načela sv. Augustina: " Onaj znade dobro živjeti, koji znade dobro moliti."

Svetost se sastoji u ljubavi prema Bogu i prema bližnjemu. A bl. je Augustin pokazao veliku ljubav prema Bogu i bližnjemu. Pokazao je veliku ljubav prema Bogu svojom žarkom i neugasivom revnošću za slavu Božju.

On, slično njegovu duhovnom ocu i odgojitelju sv. Dominiku, neumorno obilazi sela i gradove, da učvrsti i podigne slavu Božju na svijetu. Krivovjerce poziva na red i poslušnost kakvu Bog želi od čovjeka. On nastoji skloniti ohole glave na dužni poklon Božjem veličanstvu. Njega bole uvrede, koje se nanose Bogu. On trpi zbog razdora i neposluha prema Crkvi. On zna dobro, da ljudi grijesima vrijeđaju Boga, svoga nebeskog Oca, pa trpi zbog grijeha, za grešnike čini pokoru; apostolski, neumorno ide k njima, da ih uvjeri o ludosti i strahoti grijeha.

Augustin je pokazao svoju ljubav prema Bogu u velikoj revnosti za slavu Božju. Kao zagrebački biskup određuje, da kanonici naizmjence u sedmici svakoga dana pjevaju misu, a prvi dan pjeva misu on sam. On se brine za odgoj svećeničkog pomlatka, da Crkva ne ostane bez svećenika. On gradi i obnavlja crkve. Augustina pokreće samo jedna želja u svim poslovima i naporima: da se Bog slavi kako na nebu tako i na zemlji, da svi ljudi slave Boga.

Pokazao je herojsku ljubav prema bratu bližnjemu, prema neprijateljima. Kad ga je ubojica na putu prema Parizu nevina napao i ranio, nije Augustin proklinjao, nije se osvećivao. Kao zagrebački biskup žrtvovao se i nastojao riječju i djelom, da u Hrvatskoj i Ugarskoj prestane rat za nasljedstvo, da prestane prolijevanje krvi, da svi prime i priznadu Karla Martela za kralja, kako je to želio papa. Ipak se Karlo Martel kasnije prema njemu nezahvalan pokazao: nije želio, da se Augustin vrati iz Avinjona na zagrebačku biskupsku stolicu. Augustin se ne osvećuje ni u toj prigodi. On ustrpljivo podnosi nepravdu, oprašta i u svemu se stavlja na raspolaganje sv. ocu papi. U srcu Augustinovu plamtjela je velika ljubav prema bližnjemu, osobito prema najbjednijima: siromasima i bolesnicima. Kad je postao zagrebački biskup, uredio je i branio crkvena dobra i ppsjede, ali ne da sam udobnije živi, nego da može obilnije dijeliti siromasima. U dije-

ljenju siromasima bio je upravo velikodušan. Nikada mu se nije siromah približio s molbom za pomoć, a da ga Augustin nije obilno pomogao. Bolesnici su mu se obraćali, i on se za njih molio i pokoru činio, pa je svemogući Bog na njegovu molbu dijelio i čudesna ozdravljenja. O njemu se s punim pravom može reći, kao i o svetom Antoninu, firentinskom nadbiskupu, "bio sam noga hromima i oko slijepima" .

U buli, kojom papa Benedikt XI. imenuje Augustina zagrebačkim biskupom, kaže se uz ostalo, da ga on sam poznaje " morum gravitate decorum - ukrašena ozbiljnošću vladanja ". Nije bio tvrd, ukočen, turoban, odbojan . On je bio duboko prožet uvjerenjem, da je Isus spasio svijet i sve one, koji su dobre volje. On je osjećao sreću mira s Bogom i sreću Božje ljubavi. Ali je bio ozbiljan. Shvaćao je dobro vrijednost vremena, znao je dobro, što znači poziv Božje milosti . Bio je svijestan opasnosti, koje okružuju čovjeka. Sve je to činilo, da je od njega daleko bila svaka površnost, svako neumjereno veselje, svaka nesređenost, prevrtljivost. Njegovo ponašanje krasila je prijatna, ljubazna ozbiljnost, koja je djelovala i na druge, rastrežnjavala ih od sjetilne opijenosti, od bezbrižnosti za vječnu sudbinu, od površnosti.

Karlo Anžuvinac, vojvoda kalabrijski i potkralj napuljski, u svojoj molbi papi Ivanu XXII. za proglašenje Augustina svetim, kaže o njemu da je " blistao iskrenošću života i sjao divnim djelima". Krasila ga je iskrenost. Kakav je bio u duši, takav je bio i na vanjštini: sav prožet ljubavlju prema Bogu i bližnjemu. Njegov život kite divna djela pobožnosti, ljubavi, apostolata, dragovoljnog siromaštva.

Jedan redovnik, njegov drug, koji ga je posvuda pratio i koji mu je bio ispovjednik, tvrdi, da u Augustinovoj općoj ispovijedi nije bilo ni jednoga teškog grijeha. Dok je još bio na životu, zagrebački Kaptol ističe njegova djela i govori o njemu da je "svete uspomene". A Ladislav, njegov nasljednik na zagrebačkoj biskupskoj stolici kaže za njega da je " častan, svete uspomene, velik biskup, svet muž". Ispod jedne veoma stare njegove slike u samostanu u Trevizu stoji natpis: " Blaženi fra Augustin iz Trogira iz Ugarske bio je ogledalo čistoće, škola kreposti, vatren propovjednik, veoma revan i proslavio se mnogim čudesima" .

U životopisu, koji je o blaženiku napisao profesor Petar Grgec stoji na jednom mjestu: " Premda su neki deceniji njegove muževne dobi u polutami, i premda često i kod onih događaja, koji su nam dokumentarno zabilježeni, teško prodiremo u njihovu unutrašnjost, ipak jedno možemo zaključiti s potpunom sigurnošću, da je on od svoje mladosti, pa do blažene

smrti bio velik čovjek. Čovjek herojskih kreposti, koji je zavrijedio, da mu se utječemo u molitvama. Putnik, koji je na zemlji ostavio ljusku prolaznosti, ali je ujedinjen s Bogom postigao neumrlu svrhu života . Svetac, poradi čijih zasluga možemo očekivati od Boga velike milosti. Pobjednik, koji u zajednici s Kristom sjedi na nebesima. Pravednik, koji uz druge svece ima pravo da s Kristom izriče sud nad ovim svijetom. "

Blaženi Augustine, branitelja vjore, čuvaj nam vjeru !

Blaženi Augustine, moli za hrvatski narod!

§ § §

§

Drugi dan

Blaženi Augustin - dobri pastir

Isus je jednom rekao farizejima: " Ja sam dobri pastir. Dobri pastir polaže svoj život za svoje ovce. A najamnik, koji nije pastir, koji nema svojih ovaca, kad vidi da dolazi vuk, ostavlja ovce i bježi, a vuk ih grabi i razgoni. Najamnik bježi, jer je najamnik i nije mu stalo do ovaca. Ja sam dobri pastir i poznajem svoje ovce, a moje poznaju mene. Kao što mene poznaje Otac, i ja poznam Oca, i svoj život polažem za svoje ovce. Imam i drugih ovaca, koje nijesu iz ovoga ovčinjaka. Ali i one treba da dovedem, i slušat će moj glas, i bit će jedno stado i jedan pastir " / Iv. 10., 11.-16./.

Isus je došao na ovaj svijet da nama ljudima dade primjer, da nam bude uzor vladanja, mišljenja i osjećanja. Došao je, da svim ljudima bude put, istina i život. Tko Isusa pot punije i savršenije slijedi, taj postane vredniji i osobno i za društvo. Što čovjek postane sličniji Kristu u ponašanju, u mišljenju i osjećanju, to je u sebi sretniji, smireniji, zadovoljniji, i to više privlači ljude i više im dobra i ljubavi iskazuje.

Bl. Augustin Kažotić zauzeo je ispravan stav prema Kristu: u njemu je našao sve: smisao života i rješenje životnih problema. Našao je lijek i liječnika ljudske naravi. Našao je put, koji vodi u pravi život. Našao je Boga, svog oca. Takva Isusa Augustin je uzljubio svim snagama; takva Isusa Augustin je vjerno slijedio. Tako je i on sam postao svijetlo onima, koji su željni istine. Postao im je vođa na životnim stazama, dobri pastir. Bl. Augustin bio je dobri pastir duša, koji je sakramentom ispovijedi, propovijedanjem, savjetima liječio rane Kristova stada, hranio ljude istinom, tješio, hrabrio i vodio putem, koji vodi u život vječni. Bl. Augustin Kažotić hrvatski je dobri pastir, biskup naše najveće i najvažnije biskupije, naše sadašnje metropole. Dobri pastir svoga naroda, stada Kristova, koji se žrtvovao za svoje ovce i bio pripravan i život svoj dati za svoje stado. On stoji u zboru velikih biskupa, koji su naslijedili djelo apostola. U njemu biskupi i svećenici imaju primjer, kako se treba zalagati za stado Kristovo i za Crkvu, zaručnicu Kristovu. U njemu naš narod može s ponosom i radošću gledati svoga pastira, svoga vođu i moćna zaštitnika na nebesima.

§§§

Svećenik - propovjednik

Još kao propovjednik pokazao je bl. Augustin kreposti dobroga pastira. Kad su ga starješine slali, da propovijeda, da dijeli duhovnu hranu Kristovu stadu, on se spremno odazivao. Smatrao je, da je Isus i njemu kao svećeniku i duhovnom sinu sv. Dominika upravio zapovijed u riječima, koje je na dan svoga slavnog uzašašća ne nebo rekao apostolima: "Propovijedajte evanđelje svakome stvorenju " / Mark. 16., 15./. Slično kao i sv. Pavao osjećao se dužnikom svima. I držao je, da bi teško prošao na sudu Božjem, ako ne bi propovijedao i poučavao. Zato je neumorno propovijedao po Dalmaciji i Bosni. Navješćivao je istinitu nauku, koja žalosne tješi i hrabri, a grešnike doziva k pameti. Obilazio je sela i gradove po Bosni i tražio izgubljene ovce, uzimao ih na svoja ramena i donosio natrag u Crkvu na obilnu pašu Božje istine i milosti. On je svojim neumornim radom i zauzimanjem čitave župe očistio od korova grijeha i krivovjerja i doveo ih natrag u ovčinjak Kristov. Augustin je imao veliku dušu i mučila ga je briga za cijelu Crkvu. Pa kad ga je papa pozvao da pođe u Italiju, gdje su se bile razmahale strasti između papine i careve stranke, Augustin se spremno odazvao, da stišava nemirne duhove, da unese u duše mir Kristov, da uspostavi ljubav, pravednost i red.

Zagrebački biskup

Ali kreposti dobroga pastira došle su do potpunog izražaja u njegovoj biskupskoj službi.

Bulom od 9. prosinca 1303. imenovao je papa Benedikt XI. Augustina Kažotića zagrebačkim biskupom. U toj buli papa doslovno kaže: " Tebe iz bližeg poznanstva znamo kao obdarena znanjem, ukrašena ozbiljnošću vladanja, mudra u duhovnim stvarima, u vremenitim vješta. Stoga primi jaram Gospodina sa spremnom pobožnošću i pod njegov ugodni teret smjerno prigni vrat, pa nastoj, da upravljanje zagrebačkom crkvom, svojom zaručnicom, vršiš tako skrbno, vjerno i razborito, poučavajući u njoj naukom riječi i djela stado Gospodnje, da u posljednjem ispitu uzmogneš dati dostojan račun o talentu, koji ti je povjeren, i da mi uzmognemo čestitati sebi u Gospodinu, kada ne budemo prevareni u nadi, koju smo zanijetili na osnovu tvoje pobožnosti ".

Sam ga je papa u Rimu posvetio za biskupa. U to vrijeme vladale su u Hrvatskoj i Ugarskoj veoma teške prilike. Razmahao se građanski rat za kraljevsko prijestolje. Jedna je stranka htjela za kralja neizravnog potomka Arpadovića Amdriju III., a druga je htjela dovesti na hrvatsko-ugarsko prijestolje Anžuvince in Napulja. Papa je bio za Anžuvince . Augustin videći rane i pustošenja,

koja je građanski rat donosio, a znajući, s druge strane, koliko je blago mir, nastojao je umiriti razjarene duhove, izmiriti zavađene stranke, da svi priznadu Karla Martela Anžuvinca za kralja. To mu je i uspjelo. Njegovim nastojanjem zavladao je mir pod jednim kraljevskim žezlom. Dobar pastir donio je mir stadu Kristovu, kršćanskome puku. Samom je Bogu poznato, koliko ga je to truda i žrtava stajalo, koliko suza i molitava.

Zagrebačka biskupija, koju mu je namjesnik Kristov povjerio, nalazila se u to vrijeme u žalosnom stanju. Opustošena duhovno i materijalno još od provala Tatara, nije se nikako mogla oporaviti. Augustin je svojim svetim životom, svojim krepostima, razboritošću i učenošću bio poznat na daleko i široko. Njegovu imenovanju zagrebačkim biskupom mnogi se obradovaše. Porodila im se nada, da će on obnoviti i preporoditi zagrebačku biskupiju. I zbilja, u svojim se nadama nijesu prevarili. Augustin je učinio zagrebačkoj biskupiji , hrvatskom narodu i svetoj Crkvi velikih usluga.

Augustin - otac svoga naroda

Njemu sasvim dobro pristaju riječi Salamunove iz Knjige mudrosti:" Evo velikoga svećenika, koji se za svoga života svidio Bogu našavši se pravednim, te je postao pomirnikom u vrijeme srdžbe ".

Srdžbe, nepravde, nasilja bilo je tada dosta. Moral je bio duboko pao. Pljačka, tučnjave, ubojstva bili su na dnevnom redu. Velikaši se međusobno borili te otimali jedan drugome imanja. Ali, nijesu se ustručavali otimati ni dobra, koja su Crkvi pripadala i koja su njoj bila potrebna za uzdržavanje svećenstva, svećeničkog pomlatka i hramova. Duhovi su bili razjareni, jer nije bilo stege zakona, ni prava, ni straha Božjega. Međutim, novi je biskup osvajao srca svojom žarkom ljubavlju, djelotvornom riječju, neumornim žarom, darom čudesa. Posjedovao je u obilju blagost, kojom je pokretao na umjerenost i najrazjarenije duhove. Od zakona nije ništa ukidao, ali bi se uživio u svačije prilike, pa se pokazivao susretljiv, taktičan i razborit. On je ipak najviše predobivao duhove i osvajao povjerenje svojim svetim životom. Iako je bio uzvišen na visoko dostojanstvo biskupske časti, nije prestao živjeti pokorničkim redovničkim životom. Vazda je živio po redovničkim pravilima, na koja se od mladosti privikao. Nosio je redovničko odijelo. Prihode od svojih biskupskih dobara nije upotrebljavao za luksus i udobnost, nego je obilno dijelio siromasima. On se kao biskup u svemu držao riječi sv. Pavla: "Biskup treba da je bez mane, kao Božji upravitelj, ne tvrdoglav, nego gostoljubiv, dobrostiv, umjeren, pravedan, svet, uzdržljiv. Treba da se drži pouzdane riječi, koja se slaže s nau-

kom, da bude kadar i opominjati zdravom naukom i pobijati one, koji se protive" /Titu 1., 7.-10./. I jer je bio tako svet, njegovi su se savjeti primali, a njegove propovijedi bile djelotvorne, uspješne. Njegovih su se propovijedi sjećali i čitav vijek poslije njegove smrti.

Tako je na primjer 12. svibnja 1314. umirio velikaše Baboniće u Topuskome, kad je među njima nastala svađa oko diobe dobara. Isto je tako uspješno umirio spor, koji je nastao između cistercita i zagrebačkih redovnica. Na njegovu intervenciju pavlini u Ugarskoj i Hrvatskoj dobili su potvrdu od pape. Godine 1312. držao se u Vieni, u Francuskoj, opći crkveni sabor. Na njemu se raspravljalo o templarima, protiv kojih se digla hajka. Na taj sabor pozvan je bio i Augustin. I kad su po odluci sabora templari ukinuti, Augustin je one, koji su bili u Hrvatskoj, lijepo smjestio i bio im u svemu pri ruci.

Augustinove godišnje vizitacije po biskupiji zagrebačkoj sličile su misijama. On je na tim vizitacijama grešnike obraćao, zavađene izmirivao, bolesnike pohađao i tješio, siromahe pomagao. Prigodom njegovih posjeta župe su se obnavljale, preporađale.

Augustin je bio vjeran i razborit sluga Božji. Njegovoj skrbi nije su izmakle ni velike ni male stvari potrebne za dobro i napredak Crkve.

On je shvaćao veoma dobro, što znači sjemenište i svećenički pomladak za biskupiju, za Crkvu i za duše, pa je tako uredio sjemenište, da se u njemu mogu odgajati ne samo sinovi bogatih, kao do tada, nego i sinovi siromaha.

Provala Mongola, građanski ratovi, nasilja velikaša doprinijeli su, da je bila opala disciplina i moral u narodu. Dapače, i u kleru. Zato Augustin neumorno nastoji da podigne kršćansku disciplinu u puku i u kleru. Za vrijeme svog upravljanja zagrebačkom biskupijom od 1303. do 1318./ dosljedno 1322./ sazvao je tri sinode sa svrhom, da podigne i učvrsti red i disciplinu u narodu i u kleru. Pravedno je razdijelio dobra biskupije; zaveo je štednju, da se mogu siromasi pomagati i uzdržavati.

Augustin je na sveučilištu u Parizu stekao široku kulturu, koja je potrebna svećeniku i biskupu. Vazda je pokazivao ljubav za knjigu. On je biskupsku biblioteku obogatio brojnim rukopisima, od kojih neki imaju znatnu vrijednost za proučavanje Srednjega vijeka. Godine 1304. donio je u Zagreb jedan pergamenski kodeks, neku vrst enciklopedije znanja, koju je sigurno i on sam listao.

Biskup u Lučeri u Italiji

Hrvatsko-ugarski kralj Karlo Robert davši se na raspušteni život nije mario, da u njegovu kraljevstvu vlada red i pravednost. Velikaši se povodili za kraljem, osilili se, otimali crkvene posjede, činili nasilja i nepravde. Biskupi su molili i opominjali kralja, da se popravi i dolično vlada, da uspostavi red u kraljevstvu. Uzalud! Kralj je nastavio svojim raspuštenim životom, a Crkva je nezaštićena stradala od nasilja velikaša. Stoga su biskupi poslali Augustina Kažotića, zagrebačkog biskupa, u Avinjon papi Ivanu XXII., da papa opomene kralja i da ga pozove k svijesti i dužnosti. Kralj se na to uvrijedio te zamrzio Augustina, koji mu je pomagao, da zauzme hrvatsko-ugarsko prijestolje. Papa zadrži Augustina četiri godine na svome dvoru. Da se izbjegnu neugodnosti s kraljem, razriješi ga dužnosti zagrebačkoga biskupa te ga imenuje biskupom u Lučeri u Italiji. Augustin sa svetačkom poniznošću podnese nezahvalnost i uvredu kraljevu, pokori se ponižno papinoj odluci i pođe u Lučeru.

Car Fridrih II. bio je naselio Saracene u Lučeru, da se s njima služi u vojničke svrhe. I dao im je mnoge privilegije i pustio svu slobodu. Tako se kršćanski grad Lučera izrodio u pogански. Kršćanima je bilo sve teže i teže, pa su se iseljavali. Čak je i biskup napustio grad. Crkve su bile zapuštene i rušile se, a ono stanovni-

štva,što je ostalo, bilo je zatrovano poganstvom.Kad su Anžuvinci zavladali Sicilijom i južnom Italijom,potjerali su Saracene iz Lučere.Oni su se rasijali kojekuda po okolici. Malo pomalo pučanstvo se vratilo u grad. Ali, još su se dugo osjećale posljedice saracenskog boravka u Lučeri.Biskupija je bila moralno i materijalno opustošena. Takvu biskupiju povjerio je papa Augustinu Kažotiću. Kratko je bilo tamo njegovo biskupovanje.Upotrebio je sve snage i apostolski žar, da obnovi i ovu biskupiju , kao što je obnovio i zagrebačku. Glavno sredstvo za obnovu bilo mu je propovijedanje.Propovijedi su dolazile iz srca,koje je plamtjelo ljubavlju prema dušama,pa su one potresale duše i obraćale ih.Putovao je po biskupiji, liječio rane i učvršćivao ono malo preostalog dobra. Za kratko vrijeme od godinu dana njegovim nastojanjem počela se graditi biskupska kurija,utemeljeno je sirotište, utemeljena je bolnica, obnovila se katedrala.I o biskupovanju u Lučeri može se reći: " u malo vremena izvršio je mnoga djela". Ispunile su se nade,koje su u njega postavili papa, kralj i narod,te je zaslužio da ga gradsko vijeće nazove:" alter pater patriae " - drugim ocem domovine.

O Augustinu možemo reći, da je bio revan apostol,koji je širio slavu Božju i uništavao grijeh i zlo.Možemo reći, da je bio dobar pastir, koji se žrtvovao, da što više duša dovede u Kristov pašnjak. Možemo reći, da je bio veliki svećenik,koji je svojim ledima podupro zidove Kristove Crkve.

Bl. Augustine, moli za nas !

Treći dan

Slava bl. Augustina Kažotića

Sv. Pavao kaže o Isusu u poslanici Filipljanima: " Ponizio je sam sebe postavši poslušan do smrti, i to smrti na križu. Zato ga Bog uzvisi i dade mu ime, koje je nad svakim imenom, da se na Isusovo ime prigne svako koljeno onih, koji su na nebu, na zemlji i pod zemljom, i svaki jezik da prizna, da je gospodin Isus Krist u slavi Boga Oca " /Filip.2.,8.-11./. Isus se ponizio, Isus je trpio, zato ga je Otac nebeski uzvisio. Tako se dogodilo s Glavom. Tako se događa i s udovima tajanstvenog Tijela Kristova, s kršćanima. Augustin je slijedio Krista. On je vjerna slika Kristova. Činio je slavu Božju; žrtvovao se za Crkvu, za stado Kristovo; trpio je ustrpljivo nepravde, poniženja i napada je. Zato ga je svemogući Bog divno i čudesno proslavio za života,na smrti i, osobito, poslije smrti.

Bog je bl. Augustina proslavio za života

Bog je Augustina uzdigao na čast svećeničkog i biskupskog dostojanstva, okitio ga privlačivim krepostima, obogatio ga znanjem, mudrošću i rječitošću, obdario ga darom čudesa. Na njegovu molitvu, na njegovo zauzimanje i zagovor događala su se čudesa.

Ono, što ljudi nijesu mogli postići svojim prirodnim silama, postigli su zauzimanjem i zagovorom bl. Augustina, ugodnika Božjega. Glas o njegovoj čudotvornoj moći širio se prostranom zagrebačkom biskupijom, pa je narod u svojim bolestima i nevoljama hrlio Augustinu. Ali, on se držao riječi Svetoga pisma: " Ne nama, Gospodine, ne nama, nego imenu Tvojem daj čast". Da se ukloni častima i slavi, a da ipak bijednicima i potrebnima pruži pomoć, svojom je rukom, kako predaja kaže, zasadio jednu lipu u Cerniku i svjetovao je narodu, da se uz molitvu služi lišćem toga stabla kao lijekom protiv bolesti i zala. I zbilja, narod je dolazio k toj lipi, oko nje je palio svijeće, ispod nje se govorila sv. misa. Brali su s nje lišće i po zagovoru bl. Augustina dobijali željeno zdravlje i potrebnu pomoć. Ni muslimani se nijesu usudili posjeći tu lipu. Postojala je još u 17. i 18. stoljeću i nazivali su je " sveto stablo" ili " lipa bl. Augustina ".

O bl. Augustinu kaže pisac Angiullo: " Pod zaštitom Kraljice neba činio je velike znakove i mnoga herojska djela, čudesa".

Bog je bl. Augustina proslavio poslije smrti

Odmah poslije Augustinove smrti počela su se događati čudesa na njegov zagovor. Njegovo mrtvo tijelo dobilo je krasnu svježu boju i širilo je ugodan miris. Svemogući je Bog svu da darežljiv. U prirodi stabla i njive

obilno rode na njegovu zapovijed, a sveci, koji su ga ljubili i promicali njegovu slavu stostruko primaju od Gospodina i obilan su blagoslov za narod i Crkvu. Tako se dogodilo i s Augustinom Kožotićem. Pisac Touron kaže, da je dominikanska crkva u Lučeri bila najviše posjećivana od svih crkava napuljske dominikanske provincije. Na grob blaženikov hrlili su ljudi u masama, da preko njega traže milosti. I sam je Karlo Anžuvinac, vojvoda kalabrijski i potkralj napuljski, hodočastio na njegov grob, da preko blaženika traži pomoć za sretno vladanje. U molbi, kojom je molio papu Ivana XXII., da Augustina ubroji među svece, kaže: " Njegovo tijelo čini mnoga čudesa na onima, koji k njemu dolaze".

Za vrijeme sprovoda njegova tijela dogodilo se čudo. Na sprovod je došlo veliko mnoštvo građana iz Lučere i okolice. Dominikanska crkva bila je prepuna naroda. Na sahranu došao je i vojnički kapetan sa svojim ljudima, da u tolikoj gužvi naroda ne bi nastao kakav nered.

Bila je iskopana duboka raka, u koju su imali spustiti sveto tijelo. Kapetan se nalazio blizu rakesuzbijajući svijet, koji se natiskivao. Ali, narod se sve više natiskivao, jer je svatko želiovidjeti svečevo tijelo. Tako su gurnuli kapetana, i on se srušio u duboku raku. Svi su pomislili, da je poginuo. Ali, na opće iznenađenje, ništa mu se nije dogodilo. Svima

je bilo jasno, da mu je blaženik pomogao, jer ga je kapetan, rušeći se u raku, zazvao u pomoć.

Povjesničari kažu, da se Augustinova moć očitovala i nad nečistim duhovima. Tako je bila opsjednuta neka žena od nečistoga duha. Mučila se ona, mučili se i trpjeli njezini oko nje. Svuda su je vodili na sveta mjesta i k svetim ljudima, da bi je oslobodili od nečistog duha, ali uzalud. Nečisti duh nije htio da je napusti. Čak je glasno izjavio, da ga ne će nitko prisiliti da ostavi tu dušu, osim bl. Augustina. Nato je odvedu na njegov grob. Na čuđenje i divljenje sviju tu je nečastivi duh ostavi, i mučena duša bude oslobođena i postane mirna. Tako se i na bl. Augustinu ispunilo obećanje, koje je Isus dao apostolima i njihovim nasljednicima: " Izgonit će duhove " /Mat.10.,8./.

U dominikanskoj crkvi u Lučeri, u zidu sa strane velikog oltara, bila je izdubena niša, a u njoj se čuvao kip blaženika. U kipu se čuvala glava /lubanja/ svečeva. Taj se kip mnogo štovao i nosio u procesijama. O. Marchese, biskup u Puzzuolima, veli u svom Diariju 1604., da je bila velika suša u Lučeri i okolici i da je prijetila opasnost, da sva ljetina propadne. Onda se svećenstvo i narod svrstao u procesiju, u kojoj su nosili taj kip. Kad se procesija uputila, udari velika kiša, tako da su se morali skloniti u katedralu.

Pred tim kipom neprestano je gorjelo kandilo, na trošak pobožnih građana Lučere. Uljem iz toga kandila mazali su se bolesnici i ozdravljali.

Bl. Augustin sav se istrošio za slavu Božju, za dobro duša i Crkve. A svemogući ga je Bog divno proslavio za života i poslije smrti.

Same dvije godine poslije njegove smrti upravio je Karlo Anžuvinac papi Ivanu XXII. molbu, da Augustina uvrsti u broj svetaca. Papa Ivan XXII. lično je poznavao blaženika i brzo je udovoljio molbi vojvode. Izdao je bulu, kojom je dozvolio dominikancima u Lučeri, da u čast blaženika mole njegov časoslov i njegovu misu. Ova bula pape Ivana XXII. kasnije se izgubila, i ne zna se točno, koji je stupanj časti blaženiku papa udijelio, da li ga je proglasio blaženim ili svetim, ili je dozvolio, da se časti samo u Dominikanskom redu. Svakako, narod mu je iskazivao veliko štovanje, i Crkva se tome nije nikada protivila. Njegov blagdan bio je svečano slavljen 3. kolovoza u Lučeri. Taj dan bio je u Lučeri zapovjedni blagdan, te nitko nije radio. Općina je svake godine davala 6 dukata za njegovu proslavu, i njezini predstavnici su svake godine prisustvovali pontifikalnoj misi, koju je držao lučerski biskup u dominikanskoj crkvi na svečevu oltaru. Dominikanci su kroz čitavu osminu poslije njegova blagdana molili svečevu misu. Na njegov se blagdan držao i vatromet.- Često su se govorile

zavjetne mise na njegovu oltaru. Narod mu je nosio cvijeće, poklanjao zavjetne darove. Postojale su i vječne zakladne mise na čast blaženiku.

Blaženikov grob posjećivale su mase vjernika iz Pulje, Kalabrije, Abruzza, iz čitavog napuljskog kraljevstva. Među ostalima njegov je grob pohodio i hrvatsko-ugarski kralj Karlo Robert g. 1332., pa Ferdinand, kralj kastiljski 1503., poslije pobjede nad Francuzima. Ime svečevo stavljali su djeci na svetom krštenju. Njemu su vapili u potrebama javnim i privatnim, zazivali njegovu pomoć i zaštitu sa živom vjerom u uspjeh.

16. kolovoza 1668. lučersko općinsko vijeće jednodušno je Augustina proglasilo zaštitnikom Lučere uz osta le zaštitnike, koje je njihov grad ima . A godine 1941. nazvali su njegovim imenom ulicu, koja ide od crkve sv. Dominika do crkve sv. Antuna Pustinjaka. Dominikanci su svaki dan poslije dnevnog časoslova molili bl. Augustinu jednu antifonu, koja počinje:" Augustine, sine Dalmacije..." Tu su antifonu molili i članovi Bratovštine presv. Ružarija.

Kako se izgubila bula pape Ivana XXII., nije se znalo točno, je li Augustin Kažotić proglašen, blaženim ili svetim, i je li njegov kult ispravan po zakonima Crkve. I kad je nekom prigodom nastalo pitanje u Lučeri, kojim će se redom nositi slike svetaca u svečanom ophodu, Sv. Stolica je naredila biskupu u Lučeri, da uspostavi

[illegible] Morelli

[illegible] j [illegible]

proces bl. Augustina. Biskup Morelli imenovao je crkveni sud 20. lipnja 1697. Sud je saslušao sve moguće izvještaje o blaženiku, pretresao je dokumente, spise, činjenice, čudesa, nadugo i u tančine sve je ispitao. Istraga je završena 14. listopada 1698. sa slijedećim zaključkom:"Vidjevši i ispitavši sve, u ime Kristovo izjavljujemo, da je sigurno od pamtivijeka postojao kult bl. Augustina uz znanje i dopuštenje biskupa, i da mu se i sada taj kult iskazuje kao blaženiku i svecu...". Proces je imao 935 stranica i čuvao se u arhivu lučerske biskupije. Prijepis je poslan Sv. zboru obreda. Sv. zbor obreda ispitao je taj obimni proces pod predsjedanjem kardinala Petruccija. Onda je na temelju svega toga papa Inocent XII., 19. lipnja 1700., izdao dekret i donio u njemu zaključak:"Stalno je, da je postojao kult bl. Augustina ab immemorabili, od pamtivijeka..." A na molbu generala Dominikanskog reda papa Klement XI., 4. travnja 1702., dozvolio je, da se u Dominikanskom redu, u splitskoj i zagrebačkoj biskupiji može moliti na blaženikov blagdan njegov časoslov i čitati njegova misa, isto kao i u lučerskoj biskupiji.

Proslava bl. Augustina u domovini

Bl. Augustin Kažotić sveto je preminuo u Italiji, u gradu Lučeri. Tamo su ostali njegovi sveti posmrtni ostaci. Razumljivo je, da se tamo oko njegovih svetih moći razvio kroz vjekove veći kult i svečanije čašćenje nego u domovini. Ipak neku počast iskazala je [illegible] domovina, iako ne dovoljnu. blaženiku i

Njegova sveta uspomena ovjekovječena je u Trogiru, njegovu rodnom gradu. Ovjekovječena je na timpanonu dominikanske crkve. Tu se nalazi reljef iz 14. stoljeća. U sredini tog reljefa nalazi se Gospa s djetetom. Njoj s desne stoji, u biskupskom ornatu, bl. Augustin Kažotić, a pred njim kleči jedna gospođa u trogirskom odijelu 14. stoljeća. To je Augustinova sestra Bitkula, koja je najviše doprinijela za podignuće ove crkve. Ovjekovječena je njegova uspomena na slici Constantinija u toj istoj crkvi. Ovjekovječena je u Carrarinu mramornom kipu u istoj crkvi. Proslavljena mu je i ovjekovječena uspomena u divnoj trogirskoj katedrali, oltarom i slikom, koja ga prikazuje kao biskupa, i drugom slikom, na kojoj ga je slikar Palma Mlađi prikazao kao borca protiv krivovjerja. Proslavljena je njegova uspomena u pobožnosti Trogirana, jer ga oni štuju kao suzaštitnika grada i svake godine slave svečano njegov blagdan.

I zagrebačka je biskupija odala počast svome nekadašnjem svetom i zaslužnom biskupu. Već od 14. stoljeća nalazi se u misalu zagrebačke katedrale misni obrazac na njegovu čast. A biskup Martin Brajković uveo je i časoslov u čast blaženika za cijelu zagrebačku biskupiju te odredio, da se slavi njegov blagdan u cijeloj biskupiji.

Da bi se što više proširio kult bl. Augustina, god. 1740. bile su štampane njegove sličice u Beču, kod izdavača Müllera. Godine 1747. bile su izložene dvije blaženikove slike u zagrebačkoj katedrali i jedan mramorni kip, i držao se pohvalni govor u čast blaženiku. Godine 1750. podignut je veoma lijepi i elegantni oltar blaženiku u župskoj crkvi u Biškupcu kod Varaždina, a nastojanjem Maksimilija na Vrhovca godine 1818. sagrađena je u Lupoglavi crkva na čast bl. Augustina Kažotića. Njemu u čast Zagreb ima i jedan lijepi trg, na kojem se sada nalazi dominikanski samostan.

Z a k l j u č a k

Dragi vjernici! Bog je proslavio svoga ugodnika Augustina na nebu sjajem slave i srećom blaženstva, a na zemlji mnogim čudesima. Njemu na čast podignuti su oltari i crkve. Njemu na čast Crkva pjeva već preko šest vjekova svetu misu i moli časoslov. Čudesima, koja je svemogući Bog učinio po bl. Augustinu, Bog je pokazao, da mu je Augustin mio i da je njegova želja, da se slavi ovaj naš svetac. Zato, dragi vjernici, slavimo i mi ovoga svetog sina našeg naroda. Molimo mu se, da i nama po njegovu zagovoru Bog iskaže svoje milosrđe. Molimo mu se, da i naše vrijeme osjeti moć njegova zagovora, pa da ga Crkva proglasi svecem, na slavu Božju i na korist našega naroda. Molimo mu se, da po njegovu zagovoru cvate i napreduje vjera u njegovu rodnom gradu Trogiru, u splitskoj i zagrebačkoj biskupiji i u cijelom

cijelom hrvatskom narodu. Pomozimo i dajmo svoj doprinos za širenje slave i kulta bl. Augustina, jer slaveći njega slavimo Boga, od kojega i po kojemu je sve. A slaveći Boga, zaslužujemo i privlačimo na sebe i na našu domovinu njegov blagoslov.

Blaženi Augustine, sretni građanine neba, isprosi nam milost, da ne težimo za ispraznom slavom svijeta, nego da tražimo slavu Božju i slavu na nebesima.

Blaženi Augustine, sretni građanine neba, isprosi nam snagu, da i mi poput tebe idemo putem žrtve, pa da i nas taj put dovede u vječnu slavu. Amen.

Propovijed za blagdan

bl. A U G U S T I N A K A Ž O T I Ć A

Napisao

dr. o. Dominik Budrović,
naučitelj sv. bogoslovlja,
dominikanac

Bl. Augustin Kažotić

"Caritas Christi urget nos" -Kristova me ljubav izgara, potiče, oduševljava /2.Kor. 5.,14./.

U v o d

U ovim riječima ocrtan je sav divni životni lik velikoga biskupa, sveca i jednog od najvećih sinova naše hrvatske domovine, koga danas sa sv. Crkvom na našim oltarima slavimo: blaženog Augustina. Primjeri svetaca uvijek su i svagdje divni, ali nadasve u mjestima i zemljama, gdje su sveci živjeli i radili. Ovi heroji svetosti i kršćanske ljubavi tako su nam dragi, da nam izgleda, da još žive među nama. Zemlja- kao da još čuva tragove njihovih nogu; zrak - kao da još odjekuje glasom žarke i blage riječi; domovi u ulice naše - kao da još čuvaju lik njihov u svojoj sredini. Tu su oni nekoć prije nas boravili u tijelu svome. Tu oni još i danas žive među nama duhom, primjerom i svojom moćnom zaštitom. Jer vatra božanske ljubavi, koje su oni heroji bili za smrtnog života, ne samo da se nije ugasila, nego se još više rasplamsala u njima i potiče ih na zagovor pred

Svevišnjim za nas, svoju subraću, koja još putuju ovom prognaničkom zemljom; napose pak za subraću mjestai i zemalja, gdje su dobili svoj život i odgoj ili gdje su istrošili svoje život ne energije radeći oko slave Božje i koristi vječne i vremenite svojih bližnjih.

Eto razloga, koji nas na osobiti način sile, da osvježimo danas u sebi sliku našega najslavnijeg sugrađanina, velikog sveca i zato savršenog uzora života i moćnog zaštitnika našega, blaženog Augustina. On je najstariji, prvi sin hrvatskoga naroda, koga je Katolička crkva uzvisila na čast oltara. Od svih hrvatskih blaženika on je najviše proživio u svojoj domovini, među svojim narodom, čitav naime svoj život osim nekoliko posljednjih godina svoga života.

I.

Rođenje, Djetinjstvo, Mladost

U malenom, ali starodrevnom, skoro 4 stoljeća prije Krista od Grka osnovanom gradu; gradu, slavnu u povijesti narodnoj i crkvenoj, u Trogiru - ugleda Božje svijetlo današnji svetac oko godine 1260. Rođen u plemićkoj i uglednoj obitelji Kažotić, od oca Nikole i majke Radoslave, dobrim odgojem obiteljskim i vlastitim odgajanjem samog sebe u dječačkoj, mladenačkoj i zreloj dobi, postao je pravi duhovni plemić, zaista plemenit duhom i srcem

svojim. Time je jasno i praktično pokazao, kako plemstvo krvi istom onda vrijedi, ako je sredstvo i put k duhovnoj plemenitosti.

1.

To su shvatili i životom pokazali i Augustinovi roditelji. Posebno pak njegova dobra majka. Za roditelje Augustinove povjesničari nam vele, da su bili ne samo ugledna i plemićka roda, nego i dobra i pobožna života. Zato su Augustinovi roditelji, a osobito pobožna majka, držali glavnom svojom brigom, da svoga sina učine zaista plemenitim. Oni su kao dobri kršćani znali, da njihov sin od dana svoga sv. krštenja više pripada nebeskoj obitelji i domovini nego rodnoj kući i zemaljskoj otadžbini. Oni su dobro znali, da je njihov sin postao građaninom neba i zato stekao pravo, da ga odgoje ne samo tjelesno i umno, nego mnogo više moralno temeljitom i čvrstom vjerskom naukom i svojim primjerom. Znali su oni veoma dobro, da se budućnost djeteta izrađuje na koljenima majke i pod mudrom i čvrstom upravom oca. Poput Augustinovih roditelja i njegova je bliža rodbina bila istoga kršćanskog duha i života. Njegov stric othranio je jednoga svog sina za svećenika, koji je postao kanonikom stolne crkve u Trogiru. A brat Augustinov imao je također sina svećenika, koji postade i biskupom u Trogiru /1362.-1373./. Sve nam to veli, da porodica Kažotića nije bila jedna od

onih nerijetkih degeneriranih plemićkih porodica, već u punom smislu riječi i plemićka i kršćanski plemenita.

2.

U takvom zdravom ambijentu bio je odgojen mali Augustin. Zato nas ni malo ne će začuditi, kad nam povjesničari vele, da je bio dobro i pobožno dijete, a kasnije uzor - mladić, da je odgajajući naukom, pobožnošću i krepošću svoj um i svoje srce izgradio u sebi čitavog čovjeka. Misao na Boga, na nebesku domovinu i ljubav za njima - to je postalo kao magnetska igla Augustinova života, koja mu je uvijek i u svemu pokazivala pravi cilj njegova zemaljskog putovanja. Po tom je cilju prosuđivao vrijednost svih stvari i svih ljudskih zbivanja. Augustinovi se roditelji vladahu u odgoju svojega sina, kao i u svom vlastitom životu, prema onome, što će kasnije sv. Frano Saleski ovako formulirati: " Mi pripadamo domovini, ali u prvom redu i nadasve nebeskoj". Da, bez ovakva temeljnog kršćanskog odgoja, koji daje zdrave smjernice, ispravnu orijentaciju u životu i jedinu solidnu bazu čvrste moralne izgradnje, ruši se ili barem dolazi u veliku opasnost moralni sretni ljudski život na zemlji i gubi se ona sreća u vječnosti, za koju je Bog stvorio čovjeka i koja je jedini i potpuni smisao čovjekova postojanja.

3.

Vjernici! Kome je Tvorac života dao milog poroda, neka se sjeti, da mu ga je dao ne zapravokao njegovo vlasništvo, nego da mu ga je povjerio, da ga za Boga odgoji i Bogu sačuva. Odgojiti - znači podignuti duh i srce prema nebu, prema vječnosti, prema Bogu. Kome je Tvorac života dao milog poroda, neka nastoji, da mu djeca traže prije svega bogatstvo kreposti, koje niti moljac može podgrizati niti lupež oteti, kako Spasitelj veli, ili kako reče sv. Frano Saleski:" Što za vječnost ne vrijedi, ništa ne vrijedi". Da, osobito vi kršćanske majke, poradite prema uzoru Augustinove majke, da već od najnježnije dobi vaše djece vaša koljena budu prvo klečalo, da vaše srce bude njihovo prvo svetište, prva crkva, a vaša riječ njihovo prvo evanđelje i prva propovijed, koja će im govoriti o njihovu nebeskom kraljevstvu. Iskoristite svaku prigodu, da im o nebu i Bogu govorite. Svaki put, kad se vaše dijete u svojoj naivnosti bude divilo ili čudilo nečemu na zemlji, recite mu: o, kako ćeš još divnije i ljepše stvari vidjeti u nebu, ako budeš dobro! Kad se vama, majke i očevi, vaše dijete baci u zagrljaj i bude vam veselo šaputalo, da je ono vaše, da vama pripada, primite taj smiješak i taj zagrljaj vašega djeteta, milo ga poljubite, ali uz poljubac i vi njemu milo prozborite: dijete dragо, osim nas imaš gore, u raju, još jednog i još boljeg oca, gospodina Boga, i još jednu nježniju i moćniju majku,

blaženu Djevicu Mariju. Oni nas vole i ljube i oni nas čekaju u lijepom nebu, ako budemo dobri i dragom Bogu vjerni. - Kako vaše dijete bude sve više raslo, to ga postepeno sve bolje učite, što mora vjerovati, što raditi, koje zapovijedi Božje i crkvene vršiti. Usađujte mu u srce i pamet sveti strah i živu mržnju prema grijehu, jer ga grijeh odalečuje od Boga i od sretnog života već na zemlji, a posebno od sreće na nebu.

Eto, to su temelji kršćanskog roditeljskog odgoja, koji su se držali dobri Augustinovi roditelji. To je temelj, na kojem će kasnije moći s uspjehom nastaviti moralnu izgradnju djece dobra škola i Crkva. Bez toga temelja daljnjem odgoju uvijek će nešto nedostajati. Taj dobri roditeljski odgoj uvijek će ostati u duši djece. Istina, i najbolje odgojena djeca mogu kasnije zalutati, ali onaj dobri odgoj sa strane roditelja, osobito sa strane majke, uvijek će ostati u dnu duše, možda za neko vrijeme kao uspavan, ali kao "podmukla sirena", kao pepelom zatrpana "iskra". I jednoga dana, pod teretom života i pod uplivom milosti Svevišnjega, ona će "podmukla sirena" pustiti svoj glas, a ona se " iskra " rasplamsati u oganj. I tako će se negdašnje dijete, a sada već zreo čovjek vratiti na stazu kršćanskog života. / Tako nešto slično reče jednom i naš blagopokojni dr. A. Trumbić /.

Dà, ništa drugo kao kršćanski ... i moralni život ne pomaže pravom i ozbiljnom nauku i znanju: jedino ako kršćanska krepost prati intelektualni, naučni napredak, čovjek ne će podleći oholosti, zbrci pojmova, potpunoj ili djelomičnoj zabludi.

Zbilja, krasno je mlado ljudsko biće, na čijem čelu odsijeva dvostruki sjaj: sjaj bistra i zdrava znanja i sjaj čistoće, nevinost srca. To je tako krasno, da je i Jean J. Rousseau, bezbožac, koji je svojim spisima pokvario srca bezbrojnih mladih stvorenja, zadivljen priznao: "Ništa nije tako lijepo kao čisto čelo dvadesetgodišnjeg ljudskog bića!"

II.

D o m i n i k a n a c

U takvo biće razvijaše se mladi Augustin, ukrašen nevinošću i sposobnošću. On, otprilike osamnaestgodišnji mladić, u težnji da izgradi u sebi u potpunosti takav lik, stupa u dominikanski samostan u svojem gradu Trogiru.

"Ali, zašto on, plemić, tako mlad i umno nadaren, zašto ide u samostan?" I zacijelo su govorili mnogi onda, kao što govore mnogi i danas, kad vide, da se zdravo, nadareno i lijepo mlado biće Bogu posvećuje u svećeničkom ili redovničkom zvanju. - Na to je dao odličan odgovor glasoviti grof Montalembert: "Nisu to bolesne i zakržljale

duše, nego najzdravije i duševno najjače, što ih rod ljudski imade, koje od vajkada idu u samostane. Daleko od toga, da bi samostani bili skloništa za slabiće. Naprotiv, samostani su bili i ostaju škola duhovne borbe za moralno jake".

Mladi je Augustin slušao i vidio u svome Trogiru, kako oci dominikanci revno propovijedaju riječ Božju. Vidio je njihov kreposni život i rad na slavu Božju i korist bližnjega. I to je djelovalo na njegovu plemenitu dušu, koja je već izgarala od ljubavi prema Kristu, da se i on posveti Bogu u tome Redu, da može i sebe usavršiti u svetosti i drugima pomoći svojim primjerom i djelovanjem. Trebala je onda naša domovina vrsnih i vatrenih propovjednika. Osobito Bosna i Hercegovina, koje su bile zaražene bogumilskim krivovjerjem. I zato eto ideala mladog plemića Augustina: istrošiti se sav u ljubavi Kristovoj na korist neumrlih duša. "Caritas Christi urget nos" - Kristova me ljubav izgara, potiče i oduševljava - ponavljao je i on s apostolom Pavlom.

U samostanu se isticao pobožnošću i naukom. Vruća mu je želja bila steći što više kreposti i što više pravog znanja, da bi onda što djelotvornije nastojao oko obraćenja zalutale braće, krivovjernika i grešnika, kao i oko posvećivanja duša, koje su željne boljeg, savršenijeg i kreposnog života, koje teže prema kršćanskoj savršenosti.

III.

U P a r i z u

U samostanu Augustin je svojom lubavlju i susretljivošću svakom omilio. Svojom pak marljivošću i uspjehom u nauku ispoljio je svoju umnu nadarenost. Stoga, poslije osam godina njegova samostanskog života, odlučiše Augustinovi poglavari da ga pošalju na daljnji studij u Pariz, na ondašnje najglasovitije sveučilište, gdje su predavali najvrsniji profesori i učili najsposobniji đaci. Istina, najučeniji i najvrsniji filozof i profesor svoga doba i najveći crkveni naučitelj svih vremena, sv. Toma Akvinac, već je godine 1274. bio mrtav, 12 godina prije nego se Augustin zaputio u Pariz/1286./. No, među profesorskim zborom pariskog sveučilišta još je bilo onih, koji su s velikim uspjehom bili nasljednici slavnih učenjaka Alberta Velikog i Tome Akvinskog. U tome visokom naučnom ambijentu Augustin se usavršavao u znanju. Veoma je važna i činjenica, da se on nastanio u glasovitom dominikanskom samostanu sv. Jakova, gdje je cvao pravi i bujni redovnički život. I tako se Augustin usavršavao u znanju i krepo-sti, da postane jednoga dana revan apostol, dobar pastir duša i, što je najvažnije, svetac.

IV.

U d o m o v i n i

P r o p o v j e d n i k

Po završetku svojih nauka u Pari zu Augustin se vraća u Hrvatsku. Tako je prispio za njega sretni i toliko željeni čas, da se posveti propovijedanju riječi Božje. Povjesničari nam vele, da je on kao propovjednik djelovao ne samo u našoj domovini /Zagreb, Bosna, Dalmacija/, nego i u Italiji, Traciji i Grčkoj. Njegovu se svestranom i dubokom znanju svatko divio, a njegovo plemenito, blago srce svakoga je osvajalo. Ti kvaliteti uma i srca, prožeti žarkom molitvom i strogom pokorom, imali su silan uspjeh u obraćanju nevjernika, krivovjernika bogumila i zlih kršćana. Augustin je znao dugo i noću moliti, i to ili na podnožju oltara, gdje se u svetohraništu nalazi Cnaj, koji daje milost obraćenja i posvećenja, ili pred raspetim Mučenikom ljubavi, ili pred oltarom Majke Božje, posrednice svih milosti i utočišta grešnika. I tako su Augustinova učenost, dobrota, molitva i pokora učinile, da je opet zasjalo svijetlo prave vjere, toplina kršćanske ljubavi i blagodat mira, napose u našoj Bosni rastrganoj i krivovjerjem i krvnom neslogom. A promičući vjeru i kršćansku ljubav u našem narodu,

Augustin je tome unosio i luč kulture i civilizacije i tako širio smireni i sretni, istinski napredni život.

Glas o Augustinovoj učenosti, dobroti i svetosti išao je od usta do usta. Njegovo je ime konačno bilo poznato ne samo u hrvatskoj domovini, nego i u Italiji, Madžarskoj i drugdje. Dapače, bilo je poznato i na samom papinskom dvoru u Avignonu u Francuskoj. Poslije godine 1301. Hrvatska je proživljavala burne dane. U njoj je vladao 14-godišnji Karlo I. Anžuvinac. Ali, Madžari ne htjedoše priznati toga dječaka za kralja, već izabraše sebi za kralja češkoga kraljevića Vladislava, koji je kao kralj nosio ime Ladislav V. - I jedan i drugi kralj imali su u Hrvatskoj svoju stranku, a svaka je stranka vodila ogorčeno borbu za svoga kralja. Tako je planuo u Hrvatskoj gradjanski rat, u kojem su plemići pustošili i pljačkali jedni drugima imanja. Osim toga, tadašnji zagrebački biskup Mihovil ostavi u to[illegible] vrijeme /1303./ zagrebačku biskupsku stolicu, postavši nadbiskupom u Ostrogonu u Madžarskoj. I tako je Zagreb ostao bez biskupa.

V.

Z a g r e b a č k i b i s k u p

U ta burna vremena vladao je na papinskom prijestolju miroljubivi papa Benedikt XI., dominikanac. On je dobro poznavao odlike svoga redovničkog subrata Augustina. Zato upravo njega ime

nova novim zagrebačkim biskupom. Bilo je to u prosincu 1303. Benedikt XI. bio je veoma sklon Augustinu, što se vidi iz lijepog i pohvalnog pisma, kojim ga postavlja za zagrebačkoga biskupa, kao i po raznim povlasticama, koje mu je udijelio.

Imenovanje o. Augustina Kažotića za biskupa u Zagrebu veselo je odjeknulo i u Zagrebu i u cijeloj zagrebačkoj biskupiji, jer je svakome bilo poznato, da je on uman i krepostan redovnik. Svijet je imao čvrstu nadu, da će novi biskup svojom sposobnošću, dobrotom i velikim ugledom pomiriti zavađene stranke i dovesti k pameti obijesno plemstvo, koje se za građanskog rata nije više bojalo ni kraljeva ni Božjega suda.

Novi biskup mnogo je dobra učinio za svoju biskupiju. Svoje sposobnosti i žar svoje plemenite duše postavio je u službu oko spasavanja neumrlih duša. Svoje redovničke vrline i kreposti divno je spojio s biskupskim dostojanstvom te ostao uvijek skroman redovnik - o. Augustin. Osnova samostan svoga Reda u Zagrebu s nakanom, da mu i njegova subraća pomognu oko duhovne obnove njegove biskupije, i da bi se on sam od vremena do vremena mogao povući u samostan, da se tu slobodnije posveti molitvi i razmatranju, da se još više produhovi, više Bogu približi. Tako će on sam savršenije vršiti ono, što će drugima propovijedati, znajući dobro, da " dobar pastijer jer što kaže inom i sam svojim potvrđuje činom". Tako će njegova riječ imati puno uspjeha u dušama.

Vrstan i revan propovjednik kao redovnik, bio je takav i kao biskup te je često i rado propovijedao. Obilazio je svoju prostranu biskupiju ne žaleći ni truda ni napora. Narodu, koji se rado i u velikom broju kupio oko svoga biskupa, govorio je očinski, žarko i uvjerljivo, te su se zli kajali i Bogu obraćali, a dobri se još čvršće utvrđivali u vjeri i kršćanskom životu. I nekoliko stotina godina poslije Augustinove smrti ostala je u narodu živa uspomena na njegova pastirska putovanja i propovijedanje. U Vugrovcu / kod Zagreba / i Černiku / Slavonija / stajale su u 17. stoljeću starodrevne lipe, koje je narod zvao " sveto drvo " ili " lipa sv. Augustina " i štovao na poseban način. Držalo se, naime, da je te lipe zasadio sv. biskup Augustin, i da će, tko se bude njihovim lišćem liječio, po njegovu zagovoru ozdraviti.

Posebnu je brigu Augustin posvetio odgoju svećeničkog pomlatka. Uz zagrebačku katedralu već je postojala škola za svećenički pomladak. U njoj je kanonik učitelj besplatno poučavao i odgajao one, koji su osjećali poziv za svećeničku službu. Augustin je želio, da tu školu pohađa što više mladića. Ali, odakle sredstva za njihovo uzdržavanje? On ih sam nije imao. Zato odredi, da bogatiji đaci plaćaju ško-

larinu, i to prema svojem imovnom stanju, a da se siromašni i dalje školuju besplatno. K tome je posebno odredio, da se mora jednako postupati s onim đacima, koji ne plaćaju, kao i s onima, koji plaćaju. Učitelj pak, koji ne bi jednako postupao, izgubio bi službu, te bi na njegovo mjesto došao drugi. Mlađim se đacima dopuštalo, da zimi lože peći, dok su stariji đaci morali podnositi studen, da bi se tako priučavali na tegobe i nevolje života, što će im biti potrebno u teškoj svećeničkoj službi, koja ih čeka.

4.

Znajući, da izvor uspjeha u duhovnom radu stoji u milosti i pomoći Božjoj, koja se postizava molitvom, osobito zajedničkom molitvom u ime Crkve, uredi sveto bogoslužje u zagrebačkoj stolnoj crkvi. Po odredbi biskupa Augustina svi su kanonici morali zajednički moliti brevijar ili časoslov i svaki dan pjevati svečanu sv. misu. Prvi dan pjevao je sv. misu sam biskup, a zatim druge dane redom po jedan kanonik. Ovako zajednička i svečana služba Božja u glavnoj crkvi biskupije imala je služiti kanonicima za vlastitu duhovnu obnovu i posvećenje, narodu za primjer i duhovnu utjehu, a biskupiji kao duhovni gromobran, koji će odalečivati Božje kazne i trajno privlačiti Božje milosti potrebne za kršćanski preporod duhovnog stada prostrane biskupije. Isus Krist reče: "Ja vam kažem: ako dvojica od

vas na zemlji jednodušno zamole štomudrago, dat će im Otac moj, koji je na nebesima. Jer gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime ondje sam ja među njima" /Mt.,18.,19.-20./. A što onda da rečemo o sv. misi, toj najvećoj i najdivnijoj molitvi, koju toliki zajednički mole sa svećenikom na čelu u ime Kristovo, u kojoj Krist nije samo među njima, nego je baš on onaj, koji se u njoj otajstveno žrtvuje! Jedino će se na sudnjem danu znati, što su ovakve svečane i zajedničke svećeničke i redovničke molitve značile za grešno ljudstvo. Tu će se vidjeti, da bi more raznovrsnih grijeha i zločina bilo odavna izazvalo Božju pravdu, da uništi svijet, kako je to Bog bio učinio s općim potopom, da opća pokvarenost nije nalazila protutežu u svećeničkim i redovničkim zajedničkim svečanim molitvama združenima sa zaslugama Krista, Krista, koji po njima i u njima moli. Posebna vrijednost tih molitava izvire iz toga, što su te molitve povezane sa svagdano i trajno obnavljanom žrtvom sv. mise. To je bilo dobro poznato biskupu Augustinu. Zato je posvetio svu pažnju obnovi svečane službe Božje u svojoj stolnoj crkvi.

5.

Osim toga naš je sveti biskup bio i dobar savjetnik, očinski, prijateljski sudac, pravi "anđeo mira". Više je puta bio pozvan kao posrednik i sudac u raznim zamršenim parnicama i svađama. Među tima bila je najvažnija i naj

teža parnica među braćom Babonićima, naime između bana Stjepana Babonića i njegove braće knezova Ivana i Radoslava, koji se nisu mogli složiti oko diobe ogromne djedovske imovine. Svaki je od njih doveo po sedam plemića kao svoje zastupnike - suce, koji su dobro poznavali imovinu i braću Babonićе. Na čelu svih zastupnika - sudaca bio je naš sveti biskup. Braća su se pod zakletvom obvezala, da će pristati na diobu, kako ti plemići pod predsjedanjem biskupa Augustina odrede. Augustinovim posredovanjem došlo je g. 1313. do mira i sloge među braćom Babonićima. U svim parnicama pokazala se pravednost, razboritost i blagost Augustinova, poradi čega su ga poštivali i plemići, i kler, i narod.

6.

Augustin je bio dobar otac svoje biskupije i u vremenitim dobrima. Mudro je upravljao posjedima biskupije nastojeći da ih i umnoži, bilo kupnjom od uštednje, bilo putem darovnica. Ali, u tome ga nije vodila težnja za imanjem, za bogatstvom, jer je on osobno uvijek najsiromašnije živio; to je tako činio, da stekne što treba biskupiji za odgoj svećenika i za obilno pomaganje siromaha. A siromahe je pomagao ne samo milostinjom, nego pravo bijedne i zaslužnije i zemljom. Živa je istina ono, što na prvi mah izgleda čudnovato: Augustin, živeći u bogatoj zagrebačkoj biskupiji, bijaše pravi siromah. Kako? S jedne strane

plemići /a i građani/ često su pljačkali biskupska imanja, što je jako smanjivalo prihode biskupije, a s druge strane, što bi preostajalo od skrbi za sjemeništa i crkvu razdavao je siromasima. Tako je on ostao uvijek pravim siromahom. U papinskom arhivu nalazi se dokumenat, da ga je papa oslobodi dio onog doprinosa, koji su mu svi biskupi morali davati. Dapače, ni pristojbe, koje je imao dati prigodom imenovanja za biskupa, nigda nije isplatio. I to nam govori, u kojoj je mjeri biskup Augustin bio siromah u slijed posvemašnjeg davanja svoga, što je imao, potrebnima.

VI.

B i s k u p u L u č e r i

Sposobnosti, vrline i neumoran rad biskupa Augustina bili su na dale ko poznati. Zato je napuljski kralj Robert zamolio papu Ivana XVII., da bi Augustina imenovao biskupom u gradu Lučeri, u donjoj Italiji. To je kralj učinio u sigurnoj nadi, da će biskup Augustin onu zemlju očistiti od krivovjerja i pokvarenosti. Papa je udovoljio kralju, a sveti biskup odmah je poslušao papu, iako mu je bilo teško ostaviti svoju biskupiju, tim više, što je već osjećao da su ga tjelesne snage počele ostavljati. Ali, ljubav Kristova, kojom je uvijek izgarao, sklonila ga je, da se prihvati nove žrtve. Tjelesno slab nije mogao razviti veću djelatnost u Lučeri. Ali,

i u onu nepunu godinu dana, što je proveo u novoj biskupiji, svuda se pokazala njegova svetost i revnost za spas neumrlih duša. Cijela ga je lučerska biskupija poznavala kao Božjeg čovjeka, i svuda je bio s poštovanjem susretan i priman.

VII.

S v e t a s m r t

I tako eto, uvijek dobri brat o. Augustin, biskup u dvjema biskupijama, osjeti, da je konačno sav istrošen. Bilo je to nešto zbog dobrih sedamdeset godina života, nešto zbog pretrpljenih nevolja od zlobe i gramzljivosti plemića u Hrvatskoj, a najviše zbog njegove ljubavi prema Kristu, kojom je u svakom pothvatu i radu izgarao. Na koncu svetim sakramentima ojačan mogao je opetovati ono, što je veliki apostol Pavao pri kraju svoga života rekao: "Dobar sam boj vojevao, trku sam dovršio, vjeru održao. Uostalom meni je pripravljen vijenac pravde, koji će mi dati Gospodin u ovaj dan, pravedni sudac"/2 Tim.4.,7.-9./. I njegova sveta duša u blagom zanosu poleti svom dobrom Pastiru, da je zauvijek postavi na cvjetne pašnjake sretne i blažene vječnosti.

§ § §

Z a k l j u č a k

Bilo je to, vjernici, na današnji dan, 3. kolovoza 1323. I otada počelo se širiti štovanje ovoga svetog biskupa kao sveca i u Italiji i u našoj hrvatskoj domovini. Njegovim zagovorom ozdravljeni su mnogi mučeni od đavla, mnogi nijemi, gluhi, slijepi, padavičavi i drugi bolesnici. Povjesničari nabrajaju mnoga imena onih, koji su bili čudesno ozdravljeni zagovorom svetoga našeg biskupa. K "lipi sv. Augustina" u Černiku /Slavonija/ u 17. i 18. stoljeću hrlilo je veliko mnoštvo naroda, čak i muslimana. Tu se služila sv. misa u čast blaženika; narod je palio svijeće i molio, trgao lišće s lipe, nadajući se ozdravljenju ili pomoći u svojim nevoljama. U posljednje vrijeme osnivaju se župe i grade crkve njemu u čast. Godine pak 1939. išli su prvi hodočasnici iz Hrvatske na grob svoga velikog sunarodnjaka i biskupa.

Dragi vjernici! Blaženi Augustin svetac je naše zemlje, našeg roda, naše krvi. Budimo stoga sveto ponosni. Jer najveća je čast za jedan narod dati svetaca iz svoje sredine. Imati svetaca znači imati heroja na moralnom polju, na kojem je borba najteža, a pobjeda najplemenitija. Imati svetaca znači imati svoj uzor i svoj životni ideal. Imati svetaca znači imati moćnih zaštitnika pred Bogom. Svoj ponos poka-

žimo slijedeći Augustinovu vjeru u ži-votu.A vi,roditelji,po primjeru Augustinovih roditelja odgajajte svoju djecu kršćanskom riječju i kršćanskim primjerom.

A Ti, veliki sveče i biskupe,budi uvijek našim moćnim zagovornikom pred Božjim milosrđem.Ne ostavi nas ni onda, kad bismo mi Tebe ostavili. Budi vođom i pastirom naših duša. Napose budi vođom naše djece i mladeži. Vodi ih životnom stazom, kojom si Ti išao kao dijete i mladić,da i oni idu putem žive vjere i neporočnosti,da i oni oni nađu u Kristu puninu života: vječnu sreću.

Sve nas štiti, sve nas vodi, sve nas spasi! Amen.

N a p o m e n a

U ovoj propovijedi namjerno je o-brađen čitav život blaženikov.Tko ima održati samo jednu propovijed,lako će ispustiti neke detalje,da mu propovijed ne bi bila preduga.Tko ima održati više propovijedi,lako će je podijeliti,jer je već razdijeljena,nadodavši svakom dijelu jedan prigodni završetak.

Ova propovijed lako može poslužiti i kao duhovno štivo u crkvi za vrijeme trodnevnice ili devetnice u čast bl. Augustina.

§ § §

Molitve za trodnevnicu bl. Augustina Kažotića

od 31.VII.-2.VIII.

I.

O, bl. Augustine, koji si se kao mladić odrekao djedovskog plemstva te prezreo zemaljske časti i bogatstva , da se možeš potpuno Bogu posvetiti u Dominikanskom redu, u kojem si se toliko istakao u krepostima, da si svima bio divan uzor redovničkog života, molimo Te, isprosi nam milost, da nas ne zavedu privlačivosti svijeta i lukavost đavla, već da vršeći Božje i crkvene zapovijedi, uvijek idemo putem, koji vodi u vječnu domovinu.

Oče naš,Zdravo Marijo,Slava Ocu.

II.

O, bl. Augustine,koji si,pun revnosti za spas neumrlih duša,riječju i djelom poticao svakoga na dobro,a svojim neumornim propovijedanjem branio i širio Kristovu vjeru,isprosi nam milost,da kao prava djeca Katoličke crkve vjerujemo sve ono,što je Bog objavio, i vršimo sve,što nam je zapovjedio,da sačuvamo svoju vjeru od zablude i dušu od grijeha te tako postignemo spas svoje duše.

Oče naš,Zdravo Marijo,Slava Ocu.

III.

O, bl. Augustine, uzore biskupa, koji se, bogat zaslugama i proslavljen čudesima, sada nalaziš u nebeskoj slavi, a koji si se za vrijeme svog zemaljskog života, kao dobri pastir, brinuo, Bogu molio i žrtvovao za one, koji su Tebi bili povjereni i Tvoju pomoć prosili, molimo Te, uzmi nas pod svoju zaštitu i isprosi nam milost, da po Tvom zagovoru kreposno živimo, sveto umremo i jednom navijeke u nebu sretni budemo. Amen.

Oče naš, Zdravo Marijo, Slava Ocu.

Pripjev: Augustine, biskupe presveti, svjetlosti Zagreba, diko Trogira, slavo hrvatskog naroda, brani svoje štovatelje pomoćima višnje milosti.

V. Moli za nas, blaženi Augustine.
O. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Bože, koji si se dostojao dati u blaženom Augustinu, priznavaocu svome i biskupu, providiš Crkvi svojoj dobroga pastira: dozvoli milostivo, da po njegovu zagovoru zaslužimo doći u mjesto paše Tvoje. Po Kristu gospodinu našem. Amen.

§ § §
§

P j e s m a

u čast bl. Augustina Kažotića

Augustine blaženi
Presvijetla zvijezdo hrvatska,
Pobožnih svojih zemljaka
Hvale i molbe poslušaj.

U cvijetu svoje mladosti,
Božjemu glasu pokoran,
Plemićku svuče odoru,
Guzmansko ruho prihvati.

U Pariz, u grad mudrosti,
K Tominoj školi pohiti,
Da se s tog bistrog izvora
Napoji znanja, kreposti.

U svoj se vrativ zavičaj,
Božje riječi sjemenje,
Ko zora rujne trakove,
Sipa na pune pregršti.

Al tvoja zora brzo se
Prejasnim suncem stvorila,
Kad si postao biskupom
Miloga grada Zagreba.

Biskup, iz njive Gospodnje
Troskot i ljulj sta trijebiti,
Crkvena prava štititi,
Pohlepna kralja krotiti.

Besjedom neodoljivom,
Svetog života izgledom
Stado si svoje gojio,
Bližnike k Bogu vodio.

Ova pjesma od davnina pjeva se u Trogiru

Al nam te rano izgubi
Žalosni narod hrvatski,
Kad tvoja revnost pastirska
Usreći narod lučerski.

I višnji Bog te obilnim
Darom čudesa okiti
Te živ i mrtav čudesno
Na spas svom stadu pohiti.

Zagreb i danas zanosno
O divnom čudu govori,
Kojim, ko jednom Mojsije,
U vir mu kamen pretvori.

Lučerski puk nam povijeda
O slijepim, nijemim, sakatim,
Kojima grob ti čudesni
Željeno zdravlje povrati.

Mi ti se dakle klanjamo,
Svijetla zvijezdo hrvatska!
Ti naše molbe usliši,
Zemljake tvoje utješi.

Daj, da nas minu nevolje,
Nesloga nek nas ne kolje,
Zdravlje isprosi živima,
A vječni pokoj mrtvima.

Uz rosu Božje milosti
Daj da nas rese kreposti,
Kada sa svijeta podjemo,
Izmoli, da k Bogu dodjemo.

Presveto Trojstvo slavimo,
Oca sa Sinom hvalimo,
Svetoga Duha častimo,
Skupno im slava kličemo. Amen.

HIMNA BL. AUGUSTINU KAŽOTIĆU.

Koral

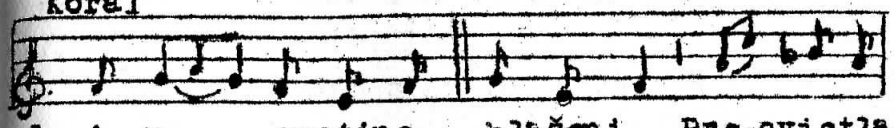

1. A - u - - gustine blaženi, Pre-svjetla
2. Uz ro - -su Božje milosti Daj da nas
3. Presve - to Trojstvo slavimo, O - ca sa

zvjezdo hr-vatska Pobožnih svojih ze-
rese kre - posti, Kada sa svjeta po-
Sinom hva - limo, Svetoga Du-ha ča -

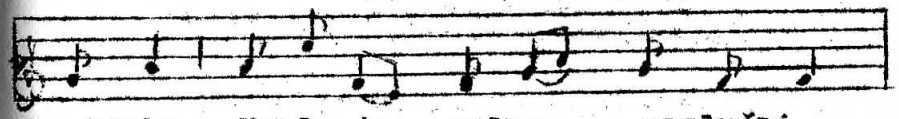

mljaka Hvale i molbe poslušaj.
djemo, Izmoli da k Bo - gu dodjemo.
stimo, Skupno im slava kličemo.

A - - - - men.

HIMNA BL. AUGUSTINU KAŽOTIĆU.

Animato (Iz Kantuala, str. 517)

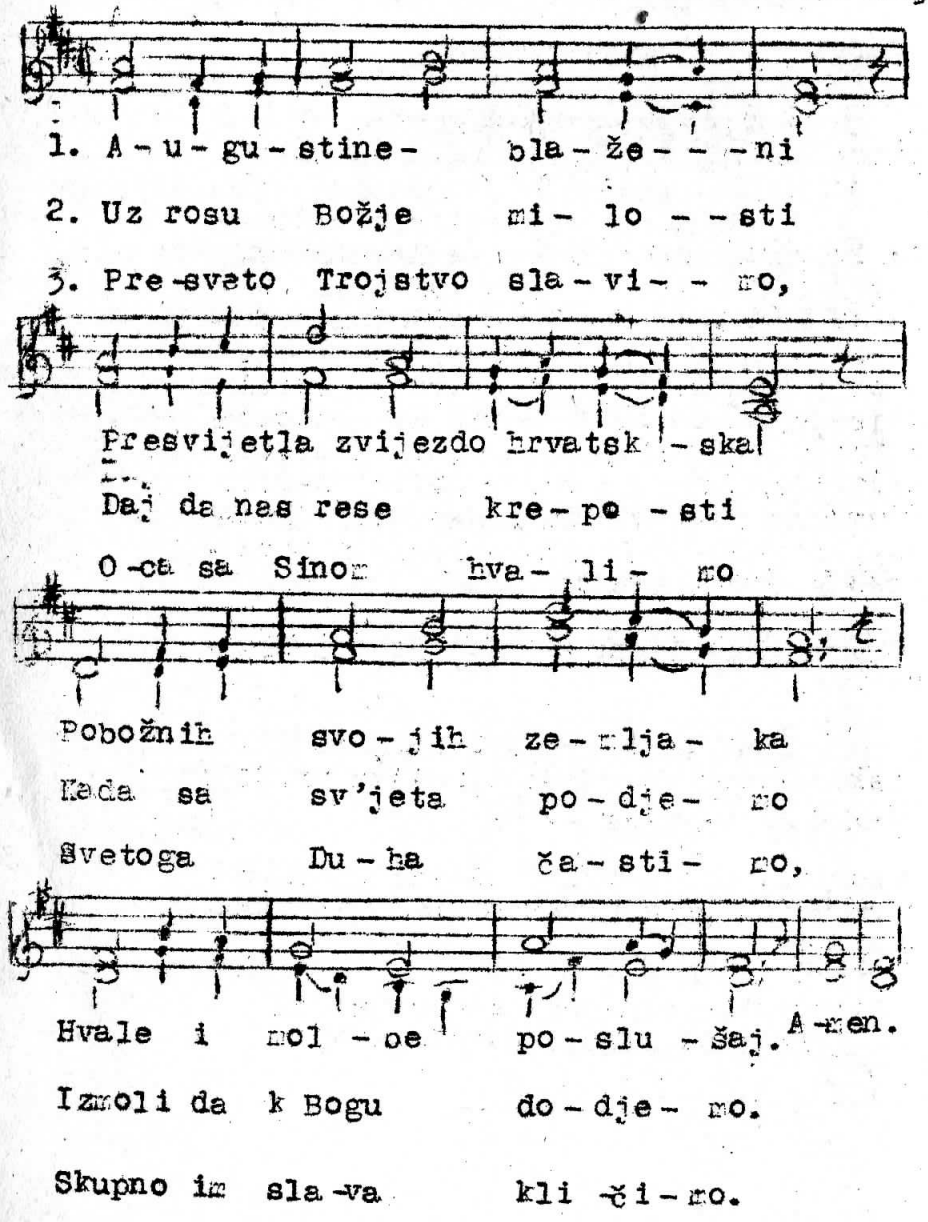

M o l i t v a

bl. Augustinu Kažotiću,
da se postigne milost, koja se želi .

O blaženi Augustine, zaštitniče Trogira, diko i ponose hrvatskoga naroda, oče siromaha, tješitelju bolesnika, bijednika i nevoljnika, k Tebi se pouzdano utječem. Ti si mnoge u svom životu i poslije svoje smrti utješio, ozdravio i razne im milosti od Boga isprosio, pa i meni isprosi milost za koju Te vruće molim, da.... / spomeni, što želiš/, ako to hoće Bog, koji neka je blagoslovljen u vijeke vjekova . Amen.

3 Očenaša, 3 Zdravo Marije i 3 Slava Ocu.

100 dana oprosta odobrio Biskupski ordinarijat u Splitu Br. 713/59., dne 18. III. 1959.

Napomena: postignute milosti po zagovoru bl. Augustina Kažotića neka se saopće:

Biskupskom ordinarijatu u Splitu
Poljana Grgura Ninskoga 4.

--

S a d r ž a j

Propovijedi za trodnevnicu

Predgovor 1

1. dan: Naš hrvatski svetac..... 3

2. dan: Bl. Augustin dobri pastir... 13

3. dan: Slava bl. Augustina..... 23

Propovijed za blagdan

Bl. Augustin Kažotić..... 35

Molitve za trodnevnicu..... 55

Pjesma u čast bl. Augustina Kažotića.... 57

Molitva bl. Augustinu Kažotiću, da se postigne milost, koja se želi..... 61

Sadržaj 62